

Verslag

Versie 3 - 6/12/2024

Provinciale Regietafel Asiel NH

Vergaderdatum en -tijdspip: 12 september 2024, 11.30 tot 12.45 uur

Locatie: Digitaal (MS Teams)

Provincie Noord-Holland	Dhr. Van Dijk – <i>commissaris van de Koning in Noord-Holland – voorzitter</i> Dhr. Beemsterboer – <i>gedeputeerde Wonen (agendalid)</i> Mw. Rommel – <i>gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling (agendalid)</i>
Amsterdam-Amstelland	Dhr. Elzakalai – <i>wethouder gemeente Amstelveen</i> Dhr. Groot Wassink – <i>wethouder gemeente Amsterdam</i> Dhr. Poppens – <i>burgemeester gemeente Amstelveen (agendalid)</i>
Gooi en Vechtstreek	Dhr. Ter Heegde – <i>burgemeester gemeente Gooise Meren</i> Mw. Lanphen – <i>wethouder gemeente Blaricum</i>
Kennemerland	Dhr. Wienen – <i>burgemeester gemeente Haarlem</i> Dhr. Meerhoff – <i>wethouder gemeente Heemstede</i>
Noord-Holland Noord	Mw. Van Kampen – <i>burgemeester gemeente Schagen - afwezig</i> Dhr. Verbruggen – <i>procesregisseur asielopvang, regio NHN</i>
Zaanstreek-Waterland	Dhr. Hamming – <i>burgemeester gemeente Zaanstad - afwezig</i> Dhr. Bonenkamp – <i>wethouder gemeente Landsmeer</i>
Rijksoverheid	Dhr. Kuijpers – <i>DG Volkshuisvesting en Bouwen, ministerie BZK regiomanager COA</i> Dhr. Schoenmaker – <i>bestuursvoorzitter COA bestuurlijk vastgoedregisseur COA - afwezig NOO/accounthouder PRT NH, ministerie AenM</i>

Opening en mededelingen

Het verslag wordt door de vergadering met enkele voorgestelde wijzigingen vastgesteld. De voorzitter benoemt enkele relevante ontwikkelingen in Noord-Holland, waaronder de situatie omtrent de opvangbarges aan de Gerrit Bolkade te Zaandam, en het nieuws over de geplande nieuwe asielopvanglocatie in Breezand (Hollands Kroon). De voorzitter deelt verder mee dat het voorgenomen agendapunt over asielzoekers en arbeidsmarkt in verband met de verkorte vergadertijd wordt verschoven naar de vergadering van 6 november (zie actielijst).

Acute opvangbehoefte asiel

Dhr. Schoenmaker (COA) geeft een toelichting bij de huidige situatie in de asielketen, die uiterst kritisch is. De zomer is redelijk goed verlopen, de instroom was lager dan vooraf geraamd, maar loopt nu weer op, met name door de hogere instroom van amv (15 á 20 per dag). De nieuwe minister geeft extra prioriteit aan het onder de 2000 personen brengen van Ter Apel, en heeft daarvoor in iedere bestaande opvanglocatie twee personen extra geplaatst. Inmiddels heeft de bezetting in Ter Apel de grens van 2000 opnieuw overschreden, en de vrees is dat dit voorlopig nog even zo zal blijven. Perspectief is in zicht, onder meer door de aanstaande opening van de grote opvanglocatie Gerrit Bolkade te Zaandam [*Ambtelijke noot: anders dan eerder voorzien wordt opening pas in de laatste maanden van dit jaar verwacht*].

Voortgang regionale plannen spreidingswet

- De voorzitter geeft aan nog geen gesprek te hebben gevoerd met de minister, hoewel dat wel nodig is voor meer duidelijkheid [*ambtelijke noot: gesprek MAenM en delegatie van cvdK's is inmiddels gepland op 30/9*]. Verwachting is dat de eerste cyclus van de spreidingswet wordt vervolmaakt. Verder geeft de voorzitter aan brieven te hebben verzonden naar colleges Zandvoort en Castricum, en deze week in gesprek te gaan met de bgm van Zandvoort.
- De aanwezige vertegenwoordigers van de vijf regiotafels nemen beurtelings het woord over de voortgang van de vijf regionale plannen spreidingswet. Daarin komt onder andere naar voren dat de termijnen voor veel gemeenten erg krap zijn, en tijdige besluitvorming over locaties bij een heel aantal gemeenten niet gaat lukken. Afspraak is dat de regionale opgaven in de definitieve regioplannen ingevuld zijn met door gemeenten vastgestelde locaties. De voorzitter erkent echter dat in de plannen in praktijk verschil zal zitten tussen gemeenten met harde plannen en gemeenten waarvan de projecten nog niet definitief zijn.
- Daarnaast wordt in diverse regio's de invulling van de amv-opgave als bijzonder punt van zorg aangehaald, en worden zorgen geuit over de realisatiekracht van het COA (zie verderop).

Vooruitblik uitvoering spreidingswet (fase 1)

- De secretaris krijgt het woord voor een korte vooruitblik op het proces tot einde fase 1 (publicatie verdeelbesluit, 31 dec. 2024). Het verslag van de cvdK zal vooral een feitelijke weergave zijn; toelichting daarbij blijft beknopt. Het verslag publiceert de minister eind dit jaar samen met het verdeelbesluit in de Staatscourant. De definitieve kwalitatieve beschrijvingen van de vijf regioplannen worden als bijlage toegevoegd aan het provinciaal verslag. Wanneer gereed wordt een conceptversie ambtelijk getoetst bij de vijf regio-coördinatoren, en vervolgens ter info gedeeld met de PRT. In verband met actuele ontwikkelingen kan het regioplan in oktober nog op punten worden aangepast, hiervoor is nauwe afstemming tussen regio-coördinatoren en provincie van belang.
- Mw. Lanphen (G&V) vraagt of gemeenten die hun indicatieve opgave volledig invullen in het verdeelbesluit een taakstelling kunnen krijgen die boven hun indicatieve opgave ligt. De voorzitter reageert dat dit in zijn ogen onbestaanbaar zou zijn, dit zou ingaan tegen de samenwerking gaan die wordt gezocht binnen de PRT. Daar zou hij zich tegen verzetten. Dhr. Kuijpers (Rijk) antwoordt dat over de toepassing van de verdeelbesluiten politiek nog moet worden besproken, maar dat dit waarschijnlijk niet de eerste maatregel is die genomen wordt. Dhr. Schoenmaker (COA) voegt toe dat de logica is dat de gemeente die eronder zitten worden aangesproken, en het genoemde scenario niet logisch lijkt.
- Afrondend herhaalt de voorzitter de afspraak dat de regionale plannen uiterlijk 1 oktober bij de provincie worden aangeleverd (zie actielijst). Op 3 oktober (Amsterdam-Amstelland) en 4 oktober (overige vier regio's) gaat de commissaris met de voorzitters van de vijf regiotafels over de ontvangen regioplannen individueel in gesprek.

Samenwerking gemeenten/COA

- Dhr. Verbruggen (NHN) geeft een toelichting bij de notitie (bijlage 3). Bij gemeenten in regio's KEN en NHN klinken zorgen over de werkwijze van en samenwerking met het COA, die ook door de andere regio's worden herkend. Afspraken over onder andere aantallen en planning worden niet altijd nagekomen. Risico is dat gemeenten hierdoor hun plannen niet tijdig rondkrijgen, of gemaakte afspraken met omwonenden moeten bijstellen. Ervaringen tot nu toe leiden tot de vraag of het COA voldoende is geëquipeerd om de grotere aantallen locaties die de komende tijd worden aandragen effectief verder te brengen. Meer perspectief moet worden geschetst over de oplevering, om colleges zo beter te kunnen ondersteunen in hun besluitvorming.
- Dhr. Wienen (KEN) sluit zich daarbij aan, en geeft het voorbeeld Uitgeest/Heemskerk, waar ruimtelijke procedures met de provincie niet tijdig kunnen starten, omdat informatielevering van het COA te lang op zich laat wachten. Ook het feit dat sommige werkzaamheden binnen het COA gebeuren in andere kolom etc. leidt tot vertraging.

- Dhr. Schoenmaker (COA) geeft aan dit beeld te herkennen: het COA moet op dit moment op heel veel plekken heel veel doen, de werkdruk is groot. Er is een flexibele schil aangenomen en dat helpt. Het gaat vaak ook over communicatie: gemeenten horen te weinig en dat levert vraagtekens op. Schoenmaker verzocht intern daar meer oog voor te hebben, zodat gemeenten weten dat er voortgang is. Ook geeft hij aan dat burgemeesters hem en dhr. De Lange (regiomanager COA) altijd kunnen bereiken en roept op dat ook te doen: daar waar we kunnen versnellen en de communicatie kunnen verbeteren, laat het mij dan weten, want dat kan nog wel eens helpen.
- Dhr. Verbruggen (NHN) vraagt hoe het COA het tempo omhoog kan brengen. Dhr. Schoenmaker (COA) antwoordt dat het lijstje met casuïstiek (bijlage 3) binnen het COA ter hand is genomen, en nieuwe knelpunten direct naar hemzelf of de regiomanager kunnen worden opgeschaald: zodat wij kunnen bezien hoe kan worden versneld. Ook gaan we in gesprek met gemeenten die een goede locatie hebben, maar die wij niet op tijd in bedrijf kunnen krijgen, of we dan in de tussentijd noodopvang kunnen realiseren.

Acute opvangbehoefte ontheemden uit Oekraïne

- De regio-accounthouder (AenM) schetst een beeld van de actuele ontwikkelingen: landelijk raakt de bezettingsgraad nagenoeg de 100%. De minister heeft gemeenten vervolgens gevraagd (bijlage 3), het snijverlies te reduceren, bestaande locaties uit te breiden en ontheemden te verzoeken in eigen verblijf te voorzien. Resultaten zijn hoopvol: een fors deel regelt eigen opvang. Verruiming van de financiën is geregeld, dat is gunstig. Bottleneck is het perspectief, hoelang kunnen we zo doorgaan. Instroom is 500/600. Landelijke opgave van 120.000 GOO-plekken is nog niet in zicht.
- Mw. Lanphen (G&V) reageert dat Blaricum bezig is met GOO-locatie voor een jaar te verlengen, veel mensen willen ook niet weg. Vraag om te zoeken naar eigen huisvesting is uitgezet, maar is voor ontheemden is dat vaak zeer complex.

W.v.t.t.k.

- Koppelingen - Eind juni heeft de RRT Gooi en Vechtstreek een brief (zie bijlage 3 vergadering 3 juli) verzonden over een aantal knelpunten, die tijdens de vorige vergadering is besproken. Twee zaken vragen opnieuw om toelichting bij de voortgang:
 - Spoedig invullen onderbezetting COA-locatie Tergooi Blaricum: is inmiddels grotendeels verholpen, bezetting nagenoeg conform bestuursovereenkomst.
 - Aanpassen koppelingssystematiek statushouders: [*Ambtelijke noot: dit punt is niet behandeld, zie actielijst. Twee praktijkvoorbeelden (best practices) van woningsplitsen/-delen uit NH zijn ambtelijk gedeeld. Het gaat om [Schagen](#) en [Bergen](#)].*
- Financiering Nidos-opvang - Dhr. Bonenkamp (ZAWA) geeft een toelichting op het punt over de financiering van voortgezette Nidos-opvang bij meerderjarigheid van bewoners. Gemeenten moeten opvang financieren als geen tijdige vervolghuisvesting beschikbaar is, maar op die voorwaarde kan de groep niet worden opgevangen. Het ministerie is met een voorstel gekomen, wat voor gemeenten in de regio ZAWA nog onvoldoende kwaliteit heeft. Dhr. Bonenkamp verzoekt om blijvende aandacht voor dit punt aan de PRT (zie actielijst).

Volgende vergadering PRT:

6 november 2024, 9.30 tot 11.00 uur